

A°. 1827. — N°. 157.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 31 DECEMBER.

WET *van den 21 December 1827, tot vaststelling der tweede afdeeling van de Begrooting over den jare 1828.*

WIJ WILLEM, *bij de Gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat, enz.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan bij deze:

Art. 1. De tweede afdeeling der Begrooting over den jare 1828 wordt in twee onderdeelen verdeeld, en vastgesteld op den navolgenden voet:

Eerste onderdeel.

Hoofdst.	I.	Huis des Konings	*Nihil.*
„	II.	De Sekretarij van Staat, de Hooge Kollegien en Ambtenaren, tot geen bijzonder vak van administratie behoorende	*Nihil.*
„	III.	Het Departement van Buitenlandsche Zaken	*f* 118,000.00
„	IV.	Het Departement van Justitie	2,033,202.60
„	V.	Het Departement van Binnenlandsche Zaken	2,200,000.00
„	VI.	Het Departement van de Hervormde en andere Eerediensten, behalve de Roomsch Katholijke Eeredienst	*Nihil.*
„	VII.	Het Departement van Oorlog	1,682,139.32
„	VIII.	Het Departement voor de Marine en Kolonien	2,754,800.00
„	IX.	Het Departement van Financien	8,067,827.50
		Totaal . . .	*f* 16,855,970.42

Tweede onderdeel.

Hoofdst.	I.	Huis des Konings	*Nihil.*
„	II.	De Sekretarij van Staat, de Hooge Kollegien en Ambtenaren, tot geen bijzonder vak van administratie behoorende	*Nihil.*
„	III.	Het Departement van Binnenlandsche Zaken	*Nihil.*
„	IV.	Het Departement van Justitie	*Nihil.*
„	V.	Het Departement van Binnenlandsche Zaken	*f* 1,197,000.00
„	VI.	Het Departement van de Hervormde en andere Eeredienst en, behalve de Roomsch Katolijke Eeredienst	*Nihil.*
„	VII.	Het Departement van Oorlog	1,500,000.00
„	VIII.	Het Departement voor de Marine en Kolonien	*Nihil.*
„	IX.	Het Departement van Financien	3,889,957.54½
		Totaal . . .	*f* 6,586,957.51½

2. Ter bestrijding der onvoorziene behoeften, welke, gedurende den loop van het jaar 1828, mogten opkomen, wordt ter dispositie van den Koning gesteld eene som van *een millioen guldens* uiterlijk te vinden, in de eerste plaats, uit hetgeen in het eerste onderdeel der tweede afdeeling van de Begrooting vermelde uitgaven beneden de sommen, daarvoor toegestaan, mogten komen te blijven; zullende het niet aldus gevondene des noods worden gerangschikt onder de buitengewone uitgaven van een volgend jaar.

TURKYE.

KONSTANTINOPOLEN den 27 November. Sedert dat een oorlog met de drie verbondene Mogendheden onvermijdelijk schijnt, heeft de Porte bevel gegeven om de magazijnen, bestemd om in de levensmiddelen voor deze handel-stad te voorzien, op het spoedigst te vullen. Zij heeft dienvolgens onderscheidene overeenkomsten met de zich hier bevindende Sardinische en Oostenrijksche Kooplieden gesloten. De Oostenrijksche Internuncius en de Minister van Sardinie, hebben dit door eene afkondiging ter kennis gebragt van de Scheeps Kapiteinen hunner Natie, en de bepaalde prijs, door het Turksch Gouvernement voor de vervoering bestemd, medegedeeld. Er zijn reeds 40 Turksche schepen naar de Zwarte Zee vertrokken, om graan in te nemen, ofschoon men zich nog altijd vleit, dat de ernstige toebereidselen der drie Gezanten om deze stad te verlaten, de Porte zullen doen besluiten om toe te treden tot de voorstellen der Bondgenooten, vooral daar zij de zekerheid moet verkregen hebben, dat de tusschenkomst van Oostenrijk niet geschieden zal op de wijze, die zij wenscht. Intusschen doet de stemming van den Sultan, die, op geene voorwaarde hoegenaamd, van eene tusschenkomst in de zaken van Griekenland hooren wil, alle hoop verdwijnen. De Sultan maakt zich gereed om te veld te trekken, en al wat hem omringt, moet zich eveneens toebereiden. De veld equipagien zijn gereed en de paarden reeds naar Andrianopolen vertrokken; morgen begeven zich de Groot-Stalmeester en de Groot-Jagermeester derwaarts. Verscheidene andere Rijksgrooten, onder welke de Intendant der Munten en de Groot-Ceremoniemeester, zullen den Sultan vergezellen.

— Men heeft uit den Archipel te tijding ontvangen, dat de Kolonel *Fabvier* een storm tegen het kasteel van Scio beproefd heeft, maar afgeslagen is. Hij bezet nog steeds het eiland. Lord *Cochrane* heeft een tocht tegen Kandia ondernomen. Dit baart hier eenige ongerustheid. Een twintigtal Grieksche mistieks zijn naar Alexandrien onder zeil gegaan. Een Tartaar door *Redshid*-Pacha herwaarts afgezonden, is hier met de tijding aangekomen, dat *Ibrahim*-Pacha de landengte wil overtrekken en hem gemeld heeft, dat hij hem moest te gemoet komen.

— In de conferentie, die de Reis-Effendi den 24 met de vertegenwoordigers der drie Mogendheden had, en door den Sultan, achter een getralied venster *incognito* toegehoord werd, bepaalden zich die Ministers tot het voorstellen van twee vragen: 1°. Of de Porte hare vriendschappelijke betrekkingen met de verbondene Hoven wilde behouden? 2°. Of zij de nota van den 10 November in aanmerking had genomen? Op de eerste vraag heeft de Reis-Effendi geantwoord: „Het „sterkste blijk der vredelievende gevoelens der Porte, „is zeker daarin gelegen, dat zij, na den aanval te „Navarino, zoo strijdig met het regt der vol„ken, den Gezanten der drie Hoven nog veroorlooft „voorslagen te doen en ze nog aanhoort;" en op de tweede: „Wanneer de muitelingen onderworpen „zullen wezen, dan zal de Porte zelve het werk der „bevrediging ten uitvoer brengen." Vruchteloos poogden de tolken, van 11 uur 's morgens tot 6 uur in den avond, den Reis-Effendi tot andere gevoelens te brengen. Eindelijk zijn de Ministers terug gekeerd en slechts veel later heeft men ze doen weten dat zij antwoorden te wachten hadden. Deze echter zijn mondelings gegeven, en waren ontwijkende. Dien ten gevolge hebben de Gezanten heden hunne paspoorten gevraagd. De Heer *de Guilleminot* en de Heer *Stratford Canning* begeven zich naar Korfu, en de Heer *de Ribeaupierre* naar Odessa.

[Volgens berigten uit Konstantinopolen tot den 1. December, over Odessa ontvangen, had men den Gezanten de paspoorten niet geweigerd, bereidden zij zich tot de afreize, en was de hoofdstad rustig. — Die tijding komt voor in de *Allgemeine Zeitung*; andere tijdingen van dezelfde dagteekening uit Odessa, te Weenen ontvangen, deelen het berigt mede, eensgelijks van Konstantinopolen den 1 December, dat de Gezanten denzelfden dag scheep gegaan waren. Vergelijkt artikel *Weenen*.]

JASSY den 11 December. Er heerschte gisteren alhier en in den ganschen omtrek de grootste ongerustheid. Het gerucht verspreidde zich, dat een korps Turksche kavalerie van 1500 man den Donau bij Turtukaij overgetrokken, en op Bucharest in aantogt was; dadelijk zonden onze Boijards renboden naar de grenzen van Rusland, om deze gebeurtenis bekend te maken. Op deze tijding ontstond er in het Russisch leger eene algemeene beweging, twee pulks huzaren begaven zich op marsch, en trokken, men weet niet op eigen gezag of op hoger bevel, over den Pruth. Een jager vervoegde zich bij den Heer *de Portas*, Kolonel der Russische genie, die sedert lang hier gevestigd is, en stelde hem eenen brief van den Generaal *Korsakow* ter hand; de Kolonel begaf zich in allerijl op een droschki naar Skultany, waar de Generaal *Korsakow* zijn hoofdkwartier heeft, en beval, onder weg, den kosakken om hunne vorige stellingen achter den Pruth te betrekken, hetgeen oogenblikkelijk uitgevoerd werd. Te Skultanij aangekomen, verklaarde de Kolonel *de Portas*, dat de tijding van den intogt der Turken in de Vorstendommen, eene te Jassy verzonnen fabel was, daar hij van Bucharest geen het minst officieel narigt deswegens ontvangen had, hetgeen bij eene zoo gewigtige gebeurtenis zekerlijk zoude hebben plaats gehad; dienvolgens kregen de Russische troepen bevel om halte te maken, en hunne vorige kantonnementen te betrekken. Men denkt hier ernstig na over dezen snellen maatregel der Russische voorhoede. Hij bewijst, dat het Russisch leger gemagtigd is om aanvallender wijze te werk te gaan op de eerste tijding van eenige gebeurtenis tegen de traktaten, zonder verpligt te zijn, daartoe bevelen van eenig ver afgelegen gezag af te wachten.

RUSLAND.

ODESSA den 24 November. Men is hier in de grootste ongerustheid voor de toekomst. Men merkt toebereidselen op, die aankondigen, dat de oorlog op

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

het punt is van uit te barsten. Het zesde korps, dat nabij den Dniester post hield, heeft zijne kantonnementen verlaten, en is voorwaarts naar de monden van den Donau vertrokken. De Graaf *van Wittgenstein* heeft een dag-order uitgevaardigd, waarbij aan de hoofden der onderscheidene korpsen en divisien bevolen wordt, om ten strikste te zorgen, dat de troepen en het materieel van oorlog gereed zijn, om op het eerste sein den veldtogt te openen. De Opperbevelhebber heeft zelf de pontons, tot den overtocht van den Donau bestemd, in oogenschouw genomen, en zijn genoegen aan den dag gelegd over den staat waarin hij ze gevonden heeft. Zij zijn naar een nieuw, zeer eenvoudig model gebouwd, en men kan ze met meer gemak vervoeren dan diegene waarvan men zich tot nog toe bediende. Men heeft hier een nieuwe soort van Congrevische vuurpijlen ontvangen, die voor het zesde korps bestemd zijn, en waarvan men in den ophanden zijnde veldtogt de proef zal nemen.

[Uit Jassy meldt men onder dagteekening reeds van den 16 November het volgende: „De aanblik van een groot aantal vreemde uniformen die ons eenen inval schijnen aan te kondigen, baart in onze stad de grootste verwondering. Dagelijks komen hier vele Russische Officieren aan, om zich het een en ander aan te schaffen, en begeven zich dadelijk daarna weder naar hun legerkorps, hetgeen digt aan onze grenzen ligt. Men verzekert, dat de Graaf *van Wittgenstein* de grenzen moet overtrekken, zonder daartoe de nadere bevelen van Petersburg af te wachten, zoodra hij stellig berigt heeft ontvangen, dat de Markies *van Ribeaupierre* te Odessa aangekomen is. De Graaf *van Wittgenstein* neemt dikwerf het leger in oogenschouw, dat op drie linien is geplaatst, waarvan de eerste de grenzen der Vorstendommen bereikt. Men verwacht den Graaf *van Wittgenstein* te Petersburg, en men doodverwt hem bij voortduring als Opperbevelhebber van het leger dat tegen de Turken werken moet. De prijzen der levensmiddelen zijn aanmerkelijk gestegen.]

PETERSBURG den 6 December. Dadelijk na de verovering van Tauris, werd *Feth-Ali-Khan*, Gouverneur-Generaal dezer stad geweest zijnde, door *Abbas-Mirza* belast, met het overbrengen van vredesvoorslagen aan den Generaal *Paskewich*. Deze maakte zich die zending ten nutte om *Feth-Ali-Khan* zijn antwoord te doen overbrengen, en den Persischen Prins de voorwaarden te kennen geven, waarop de vrede zou worden toegestaan. Eenige dagen daarna ontving hij, middels denzelfden Ambtenaar, de verzekering der geheele toestemming van *Abbas-Mirza*, het berigt der zending van een Persischen Gevolmagtigden in den persoon van zijnen Caimacam of eersten Minister, en de dringende uitnoodiging om zoo spoedig mogelijk de plaats en tijd der bijeenkomst te bepalen, die de Vorst zelf aan den Opperbevelhebber vroeg.

Dien ten gevolge kwam den 2 November de Staatsraad *Obsenoff* met den Persischen Gevolmagtigden te zaam in een Dorp voor Tauris gelegen: hier werd men het den anderen morgen eens over de volgende preliminairen:

1°. Dat de Schah van Persie ons in vollen eigendom het geheele Khanat van Erivan, zoo wel aan deze als

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

aan gene kant van den Araxus, gelijk ook het Khanat van Nakhitchevan.

2°. Dat het Russische gedeelte van Talyche, hetgeen door de Persen in bezit genomen was, ons dadelijk na het besluiten der vrede zou worden terug gegeven.

3°. Dat men ons eene geldelijke schadeloosstelling zou betalen voor de oorlogskosten en de schade, door den vijandelijken inval veroorzaakt.

4°. Dat een deel dezer schadeloosstelling op het oogenblik der onderteekening van het vredestraktaat zou afgedaan worden, en het overige op nadere tijdperken.

5°. Dat onze troepen de geheele provincie van Adzerbaidjan tot onderpand zouden bezetten tot de geheele afdoening der schadeloosstelling.

De Gevolmagtigden hadden terzelfder tijd een tijdsbestek van zes dagen (van den 5 November te rekenen) bepaald, om de stellige goedkeuring van *Abbas-Mirza* in te wachten. De Generaal *Paskewitch* onving den 9 November, werkelijk een antwoord van dien Vorst, waarin deze verklaart volledig genoegen te nemen. Bij gevolg moet hunne zamenkomst den 16 November hebben plaats gehad, te Dekhargane een vlek op den weg van Tauris naar Masagna; zoo dat wij met alle reden mogen vertrouwen, dat op dit oogenblik de vrede gesloten is.

CROONSTAD den 8 December. Onze haven is den 26 laatstleden toegevrozen en reeds den volgenden dag begon men er te voet over naar Oranienbaum te gaan; den eersten dezer zijn de eerste sleden van die stad aangekomen. De vlag, die gedurende den tijd der scheepvaart van het kasteel waait, is den 29 November ingehaald. Zij werd den 17 April opgeheschen. In den avond van den 23 November waren de drie laatste schepen die haven binnengeloopen, waardoor het getal der genen, die gedurende dit jaar binnengekomen zijn, 1246 bedraagt. Een Engelsch driemastschip, hetgeen men den 30sten in het ijs, twaalf wersters van hier gezien had, is sedert verdwenen, en men gist, dat het de onmogelijkheid ziende, om de haven te bereiken, terug gekeerd is. Er overwinteren hier 20, en te Petersburg 15 schepen.

— De haven van Pernau is den 26sten geheel vast gaan zitten. Men schrijft uit Riga, den 5 December, dat de rivier zich mede met ijs begon te dekken, en men de scheepvaart voor dit jaar als geëindigd kon beschouwen.

PORTUGAL.

LISSABON den 8 December. Men verzekert, dat de Prinses van Beira en haar zoon de Infant *Sebastiaan*, het hof van Spanje verlaten zullen om hunne residentie te Lissabon te vestigen.

— Het huwelijk van den Markies *de Loulé* met de jongste onzer Prinsessen, blijft steeds het voorwerp der gesprekken aan het hof en in de stad; men wil, dat de nieuw gehuwden, om een einde aan deze geruchten te maken, en om andere redenen, scheep zullen gaan, om zich in de Vereenigde Staten neer te zetten. Men zegt nog, dat de Koningin Douairière aan de jonge Vorstin al de edele gesteenten gegeven heeft, die haar door den dood van wijlen Koning Don *Juan* aangekomen zijn, welke de rijkste Koning, van geheel Europa, in edele gesteenten was, en één der rijkste in gemunt en baar goud.

SPANJE.

MADRID den 13 December. Onlangs is er te Astorga eene nieuwe bende der zoogenaamde Karlisten opgestaan: maar nauwlijks was zij verschenen, of zij werd vernield. Die zich te Salamanka voordeed, heeft hetzelfde lot ondergaan, en alle die benden strekken slechts om de natie te doen zien, hoezeer Spanje in alle rigtingen ondermijnd is door het vuur des opstands, waarvan het groote brandpunt in Katalonien was. Terzelfder tijd, dat de Heer *Calomarde* de Graaf *d'Espagne* bevolen had om alle de zoogenoemde *liberalen*, die zich te Barcelona bevonden, van daar te verdrijven, heeft hij een dergelijk bevel herwaarts gezonden; maar de Heer *Gil*, Corregidor van Madrid, heeft er de uitvoering van geweigerd, zoo als voormaals de Heer *Recacho* omtrent dergelijke bevelen handelde. De Heer *Gil* heeft daarenboven verkregen, dat de Raad van Kastilien zich met zijn vertoog voegde.

De Heer *Legovia*, lid der criminele Regtbank, die belast is geweest met het onderzoek van de papieren des Heeren *Recacho*, die arbeid sedert eenige dagen geëindigd hebbende, heeft er korteling den Koning verslag van gedaan. Hij meldt Z. M., dat men tegen den voormaligen Intendant-Generaal van Policie niets gevonden heeft, en dat het eenigste, wat men in de Archiven van die administratie kon aanmerken, de geregelde organisatie was, welke de Heer *Recacho* geslaagd was aan de in- en uitwendige policie te geven.

— De brieven van Barcelona, heden door den koerier aangebragt, hebben slechts twee punten ten onderwerp: vooreerst, het bevel om dadelijk eenige millioenen ten behoeve van het hof en het leger over te zenden; ten tweede, den opstand eener nieuwe zeer aanzienlijke bende Karlisten, tegen welke men een korps van 1500 man linie-troepen in allerijl had moeten afzenden.

— De corporatie der kunsten en ambachten van Barcelona, heeft den Koning de hulde gedaan van een' koets, die op 400,000 realen (ongeveer 43,000 gulden) geschat wordt.

— Het is gebruikelijk, dat de Koningen van Spanje den titel van een Domheerschap voeren der Domkerk van Barcelona, en er, wanneer zij zich in de hoofdplaats bevinden, bezit van nemen. De Koning heeft dienvolgens bezit van zijn Domheerschap genomen, en op het Evangelie, in tegenwoordigheid der geheele geestelijkheid van Barcelona, den gebruikelijken eed afgelegd. Wanneer hij zich na die plegtigheid naar zijn paleis terug begeven had, heeft het Kapittel, hem, zoo als het behoorde, zijn deel van het kerkelijk brood toegezonden. Het bestond uit een koek, op eene diepen zilveren vergulden schotel gelegen, onder welke zich twee pakjes bevonden, het eene bevattende de inkomsten van het Domheerschap, welke Zijne Maj. sedert zes jaren niet genoten had, en het andere, 500 oncen goud. Zijne Maj. heeft dit prachtig geschenk met de erkentelijkheid ontvangen, welke eene dergelijke verknochtheid verdiend.

— *Den 15 December.* Aan de terugkomst van H. H. M. M. in deze hoofdstad wordt nog niet gedacht. Zij die beweren, wel onderrigt te zijn, verzekeren, dat de Koning naar Madrid, door de noordelijke provincien, terug zal keeren, na Sarragossa, Pampeluna en St. Sebastiaan bezocht te hebben. Men sprak ook van eene ontruiming der twee laatstgemelde plaatsen, door de Fransche troepen, zoodat H. H. M. M. hunnen intocht daarin doen zouden, eenige dagen na het vertrek der Fransche troepen.

— De tijdingen uit Katalonien melden, dat H. H. M. M. bij voortduring de ondubbelzinnigste blijken ontvangen van de liefde en trouw der inwoners.

OOSTENRYK.

TRIESTE den 16 December. Van alle zijden bevestigt het zich, dat de Admiraal *de Rigny*, de Grieksche vloot bij Scio, na van dezelve vruchteloos afgevorderd te hebben om de vijandelijkheden te staken, die zij buiten de linie tusschen Milo en Lepante, haar door de verbondene Admiraals tot bepaling van het tooneel van oorlog tusschen de Porte en de Grieken voorgeschreven, voortzetten bleef, verbrand heeft. De Kolonel *Fabvier*, bevindt zich thans, gelijk *Ibrahim* in Morea, aan zijn lot overgelaten. Men ziet met ongeduld verdere berigten te gemoet.

WEENEN den 20 December. De *Oostenrijksche Beobachter* bevat het volgende:

„ Onderscheidene dagbladen van Parijs, en tot onze groote verwondering, de *Gazette de France* zelve van den 11 dezer maand, deelen eenen brief mede, den 22 September l. l. door den Prins *von Metternich*, aan den Baron *von Ottenfels*, Oostenrijksch Internuncius te Konstantinopolen, zullende geschreven zijn. Wij zijn gemagtigd te verklaren, dat de gewilde brief, van het begin tot het einde, verdicht is."

[Wij hebben hetzelve stuk dadelijk als zoodanig beoordeeld, en daarom ook terzelver tijd niet alleen de onderscheidene blijken van toegenegene hoogachting vermeld, welke de Keizer van Oostenrijk later aan de leden der Oostenrijksche legatie te Konstantinopolen gaf, maar ook de bron, waaruit wij dien brief schepten, te weten de *Gazette de France*.]

— Men verzekert dat de Heer *Stratford-Canning*, Gezant van Engeland te Konstantinopolen, met zijnen laatsten koerier, door hem uit Konstantinopolen aan Sir *Henri Wellesley*, Gezant van Engeland bij ons Hof, gemeld neeft geene depeches of koeriers meer aan hem te Konstantinopolen af te zenden, vermits men hem daar niet meer zoude aantreffen, maar dezelve op Korfu te rigten.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 25 December. Lord *Goderich* blijft, volgens de zeer stellige verzekering van het ministerieel avondblad, aan het hoofd van het bestuur, en wel, gelijk hetzelve daarbij voegt, omdat hij zich verpligt gevoelt, om alle andere bedenkingen, hem personelijk betreffende, op te offeren aan de meening van zijnen Souverein en van zijne Ambtgenoten, dat hij eerste Minister moet blijven, om het tegenwoordig bestuur op den door den Heer *Canning* gelegden grondslag in stand, en alzoo bijeen te houden eene vereeniging van Staatslieden, die, om het even hoe zij te voren mogen hebben gedacht, op dit oogenblik eenstemmig denken over de groote buitenlandsche en binnenlandsche aangelegenheden, getoetst aan den toestand der wereld, en de behoeften des Rijks. „ Het is echter niet te ontkennen," dus vervolgt het blad, „ dat mannen, uit de verschillende scholen van *Pitt* en *Fox*, aldus in het kabinet vereenigd, ofschoon de algemeene Staatkundige beginselen, sedert het ontslag van den Hertog *van Leverpool*, niet zijn veranderd, verschillende denkwijzen koesteren over elke ondergeschikte staatkundige aangelegenheid, en dat in dergelijke omstandigheden het houden der balans bezwaarlijker valt dan bij mannen, die eene en dezelfde staatkundige opvoeding hebben genoten. De taak van eenen eersten Minister, die niet alleen het orgaan is van gemeenschap tusschen den Souverein en zijne Ministers, maar ook de bestuurder hunner vorderingen, wordt daar door moeijelijker dan anders. Maar wij vleijen ons, dat hij er zich met eere van zal kwijten en eene nieuwe school vormen, in welke personelijke vorderingen en partijgeest, zoo niet dadelijk, dan toch gaandeweg zullen worden opgeofferd aan de behoeften van den tijd en de welvaart der natie. Er is reden, om te denken, dat de eerste pogingen, daartoe aangewend, op het punt zijn geweest van te mislukken; voor het vervolg zal er echter bij de hoofden minder bezwaar tegen eene dergelijke vereeniging bestaan, dan bij derzelver volgelingen en aanhangers. Mannen, die dagelijks bijeen komen, om maatregelen van algemeen welzijn te beoordeelen en te werk te stellen, zullen, om het even hoe zij te voren gewoon waren te denken, eerlang door den band van onderling belang verbonden worden."

— Het Gouvernement heeft officiele berigten ontvangen uit Konstantinopolen tot den 28 November. „ Al wat wij omtrent den inhoud melden kunnen," dus leest men in het ministerieel blad, „ is, dat onze Ambassadeur zijn paspoort gevraagd heeft, en dat het, bij het vertrek van den boodschapper, nie. bekend was, of de Porte hetzelve had verleend, of geweigerd. Indien echter de Heer *Stradford-Canning* niet met geweld wordt belet de hoofdstad te verlaten, hetwelk wij niet gelooven, heeft men alle reden, om te

(*Het vervolg op den kant van deze blade.*)

denken, dat zijn vertrek niet langer zal worden uitgesteld."

Heden meldt hetzelfde blad: „ Wij willen onze lezers niet misleiden met de hoop, dat de Ambassadeurs vrijwillig in Konstantinopolen zouden blijven; maar wij mogen echter niet ontveinzen, dat bij eene regering als die der Turken geenzins kunnen worden toegepast de grondregelen, welke in andere Rijken geldende zijn; dat bij dezelve halstarrigheid in het uiterst uur kan buigen, en nukken dezelfde dienst kunnen bewijzen als een verstandig overleg, maar wij erkennen ook, dat deze grond van vertrouwen zeer broos is, en dat wij verwachten, dezelve onder onze voeten te zullen zien wegzinken. De drie Mogendheden zouden hare waardigheid te kort doen, indien zij, *uit vreeze voor de gevolgen*, afweken van het tractaat van den 6 Julij, en bij deze overtuiging zouden de Ambassadeurs welligt reeds te veel langmoedigheid hebben getoond."

— Dezer dagen uitte men de vrees, dat het groote werk van den gang onder de Theems uit gebrek aan fondsen zou opgegeven worden; doch thans verneemt men, dat het Gouvernement de ondernemers met eene genoegzame som te hulp gekomen is, tegen den interest van twee ten honderd.

FRANKRYK.

PARYS den 27 December. De Infant Don *Miguel* is, na eenige dagen oponthoud, gedurende welke hij met de meeste onderscheiding ten Hove ontvangen, mitsgaders door het korps diplomatiek en de bijzondere leden der Koninglijke familie opgewacht is, dezen morgen ten drie uren, over Calais naar Londen vertrokken.

— De Heer *Eynard* deelt uit Beaulieu, den 17 December, aan de Weldoeners der Grieken, belangrijke brieven mede, bij hem uit Paros ontvangen. Onderanderen eenen van den Kolonel *de Heideck*, waarin hij de som van 84,275,132 piasters, op het nauwkeurigst verrekent, en verder uitweidt over de noodzakelijkheid om het korps geregelde troepen, door den Kolonel *Fabvier*, onder de grootste moeijelijkheden, opgerigt, in stand te houden, en te versterken. Het zij de oorlog blijve voortduren, of er vrede gemaakt wordt, zoude dat korps altoos het eenigste steunsel voor het Gouvernement zijn, en het eenigste middel om zijne bevelen te doen uitvoeren. Zonder persoonlijk voor den Heer *Fabvier* ingenomen te zijn, kende hij in Griekenland geen Europeer, die hem zoude kunnen vervangen. Hij was verzekerd dat de Graaf *Capo-d'Istria* van hetzelfde gevoelen zoude wezen, en men zoude Z. Exc. mede eenige personen voor zijne administratie kunnen aanwijzen, over welke hij zeer zeker te vrede zoude zijn. Hij vreesde niet, of ook de administrative zaken van Griekenland zouden met eenige gestrenge wetten tegen de kwade praktijken, op eenen goeden voet gebragt kunnen worden.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 29 December. Luidens particuliere brieven uit Smijrna van den 21 November, door eene geloofwaardige hand medegedeeld, had de Nederlandsche Ambassadeur te Konstantinopolen van de Porte de plegtige verzekering ontvangen, dat de Nederlandsche vlag en handel, wegens de door het Nederlandsch Gouvernement in acht genomen onzijdigheid, op de grootste bescherming en onderscheiding kunnen rekenen.

MENGELINGEN.

BIBLIOTHECA SUSSEXIANA

BIBLIOTHEEK VAN Z. K. H. DEN HERTOG VAN *SUSSEX*.

De zucht voor Letteren en Wetenschappen van den Hertog *van Sussex* is in Engeland algemeen met roem bekend, zoo als men zich te Göttingen, door de oudere Hoogleeraren aan die Universiteit met de eervolste onderscheiding kan hooren spreken van het verblijf, het welk die Vorst aldaar gehouden heeft; aan die zucht voor goede studien heeft men in Engeland een prachtig en hoogst zaakrijk Bibliografisch werk te danken, waarvan een uitmuntend exemplaar aan de Universiteits-Bibliotheek te Göttingen ten geschenke gezonden is, een werk, hetwelk in dubbele mate de moeite waardig is om ter kennis gebragt te worden van alle beminnaars en beoefenaars der Bibliografie. De titel luidt dus: *Bibliotheca Sussexiana — A descriptive Gatalogue, accompanied by historical and biographical notices of the Manuscripts and printed books contasned in the Library of his royal Highness the Duke of Sussex — in Kensington Palace. — By* Thomas Pettigrew, *Doctor Philosoph. — Librarian of H. R. H. the Duke of Sussex, vol. I. part. I-II. pag.* 516, zonder de niet gepaginateerde Indices, gr. quarto, *printed for Longman and Comp.* 1827, zijnde een beschrijvende Katalogus, is met historische en beografische berigten, zoo van de handschriften als van de gedrukte werken, die vervat zijn in de Boekerij van Z. K. H. den Hertog *van Sussex*, vervaardigd door den Heer *Thomas Pettigrew*, Phil. Doctor en Bibliothekaris van Z. K. H.

Wanneer men dezen Katalogus in handen nemende, aan den eene kant verbaasd moet staan over den rijkdom en de menigte van handschriften en boeken, welke daarin vermeld worden, vooral indien men bedenkt in hoe weinige jaren, zoo moet men aan den anderen kant zich verwonderen, dat de vervaardiger van dezen Katalogus, die eigenlijk geen letterkundig van beroep is. (Hij is, zoo als de titel aanstipt *Member of the royal College of Surgeons*, lid van het Koninklijk Collegie van Wondheelers en Lijf-Chirurgus van dien Hertog,) dat heeft kunnen doen wat hij gedaan en geleverd heeft. Zijn oogmerk was eene zeer naauwkeurige beschrijving niet alleen van den inhoud der boeken, maar ook van derzelver bijzondere gesteldheid en strekking te geven, met biografische berigten, aangaande derzelver autheurs en uitgevers, in de manier der Laurentaansche Mediceischen Katalogus. Hij maakt daarbij gebruik van de Bibliotheek des Britschen Museums en van de Boekerij van Koning *George III.*, welker bezorgers, zoo als meer andere geleerden hiervoor openlijk dank betuigd wordt, inzonderheid den overledenen Doctor *Samuel Parr*. De boekerij Zijner Koninklijke Hoogheid de Hertog van Sussez, bestaat reeds uit 50,000 boekwerken, deels handschriften, deels gedrukte boeken. De Godgeleerde boeken beloopen een getal van 12000, waarin hij de opgave in 4 deelen hoopt te omvatten.

Het eerste deel bevat de Theologische *Handschriften* en wel de *Hebreeuwsche*. Daarvan zijn drie Wetrollen, een van het boek *Esther*, waarbij de Heer *Pettigren*, allereerst van de Hebreeuwsche Handschriften in het algemeen, dan van de regelen, welke de Joden daaromtrent vast gesteld hebben, en de bij hem meest geroemde Handschriften handelt. Van deze rollen is de *Pentateuchus I.* de oudste en volledigste in Engeland, op 79 bruine Afrikaansche huiden, 144 voet lang, 23 duim breed, met oud *Quadraat*-schrift, zonder punten en accenten geschreven, en zeer correct. De inkt is nog schoon zwart. Het Handschrift werd van Sanaa in Arabie naar Amsterdam gebragt, en is volkomen ongeschonden gebleven.

Behalve dit zijn er nog drie andere van den Pentateuchus. Onder deze munt bijzonder uit N°. 3, een waar prachtstuk, in Spaansche letters zeer fraai en net geschreven. Bij den aanvang van elk Mozisch boek, is eene geheele bladzijde met fantastische figuren en versierselen, in kleuren en met goud, die het eerste woord geheel omvatten. Deze zijn in den Katalogus afgebeeld. Vervolgens treft men Rabbijnsche, ten deele Cabbalistische schriften, Kommentarien, die tot den Pentateuchus en andere Bijbelboeken behooren. N°. 16 is *Michlol Jofi*, en andere Rabijnsche boeken, inzonderheid van *Machsor*, gebeden boeken. N°. 30 is *Maimonides, More Newahim*. Onder N°. 35 vindt men: *A letter of Aristotle on prosperity*, vermoedelijk de, in de Latijnsche uitgaven van *Aristoteles* voorkomende, *Compilatie de bona fortuna*.

De Hebreeuwsche Handschriften zijn in het geheel 44 in getal, behalve nog drie *Tefilin* of *Phylacterien*, van welke in deze Katalogus uitvoering gehandeld wordt.

Nu volgen de *Grieksche handschriften*, deze zijn het minst talrijk, bevatten echter eenige merkwaardigen. N°. 2. is het Nieuwe Testament uit het einde der XIII eeuw, op perkament. De genealogie wordt in de inhouds-opgave van Matthaeus niet medegedeeld; I Joh. 5 vs. 7 en de Apokalijpsis ontbreken; voorts *Chrysostomus*, wiens geheele levensbeschrijving alhier geinsereerd is. *Eusebius Germanus*, Patriarch in Konstantinopolen sedert 715, eene *Homilie de annunciatione*, vermoedelijk dezelfde welke *Lambecius* en reeds *Combefis* in het licht gegeven hebben. Onderscheiden handschriften zijn uit de *Meermansche* Boekerij: *Latijnsche Handschriften* 1 tit. 18. Bijbelsche, alle op perkament, ten deele prachtwerken met goud en miniatuur-versierselen, vooral bij de latijnsche handschriften der Psalmen. N°. 16 is een prachtvol handschrift in 4 deelen in folio, van twee Nonnen uit het voormalige Benedictijner Klooster te Wyk bij Duurstede. N°. 17 is de Bijbel in latijnsche Elegische verzen waaruit in den Katalogus eenige boeken medegedeeld worden. Nu volgen onderscheiden Bijbelboeken met glossen, *Psalteria*, (onder welke een dat door den Auteur van den Katalogus tot de Xde eeuw gerekend wordt), van de uitstekendste schoonheid, met eene beeldtenis van den Heiland daar voor geplaatst, dat prachtig versierd is, even als ook de initiale letters. N°. 70 is een bijzonder fraai manuscript van *Augustinus*. de Civitate Dei, in twee deelen, met versierde initiale letters en beelden. Mr. *Pettigrew* heeft hier veelvuldig korte levenschetsen der Auteurs ingevoegd, als van *Origenes*, *Augustinus*. *Beda Venerabilis*, *Athanisius*, *Basilius*, *Ambrosius*, *Gregorius Magnus*, *Anselmus* en anderen. N°. 119 is een *Missale* met Breviaria. N°. 129 onderscheidt zich vooral door de miniaturen en versierselen die alle bijzonder fraai en kunstrijk zijn. N°. 145 is een Handschrift, bevattende de ordensregelen der Geestelijken, zeer volledig.

Onder de Fransche Handschriften zijn er 34 nummers, daaronder: N°. 1. eene Bijbel uit de XIVde eeuw, met uitleggingen en Miniaturen. N°. 11. Melanges Manuscrites de *M. le Cene*, tien deelen in 4to, van onderscheiden Auteurs. N°. 13. *Recueil de pieces touchant le Concile de Trente*. N°. 15. *Commentaires sur des portions du vieux et N. T., par Cesar de Missy*.

Italiaansche Handschriften. Onder deze munt vooral uit: Geschiedenissen des Oude Testament, uit de XVde eeuw, van *Florence*, met Miniaturen, waarvan de schrijver er eenige mededeelt met aanmerkingen over de kleeding en wapenen.

Spaansche Handschriften zijn er twee, beide van latere Rabbijnen. De 1ste van *Saul Levi Mortera*, Opperhoofd der Sijnogoge te Amsterdam, deze overzetting is in 1702 vervaardigd. De 2de eene Dialogo over de onechtheid der Evangelien en de waarheid der Mozaische Wet, uit de XVIIde eeuw.

In het *Hoogduitsch* is er slechts een Handschrift, zijnde eene overzetting van de Apocalypsis, met ingevlochten glossen en enkele uitlatingen op perkament, uit de XIVde eeuw. Dit exemplaar heeft veertien beelden, met goud en kleuren, waarvan eenige zeer grotesk zijn.

Nederlandsche. 8 Stuks. Daaronder een Historische Prenten-Bijbel, overzetting der *Historia Scholastica*, van *Petrus Comoster*, met fraaije Miniaturen in goud en kleuren, een bij elk historisch boek. Het Handschrift is in folio, op perkament, uit de XVde eeuw, de overigen meest Liturgisch, zijn ook vol fraaije prenten.

Engelsche Handschriften, meest van Godsdienstigen inhoud. N°. 1. is een zeer schoon afschrift van *Sandy's* Paraphrasis van *Job*, uit welke, omdat de Londonsche druk van 1683, zeer zeldzaam is geworden, een paar proeven medegedeeld worden.

Een *Iersch* Handschrift uit de XVIIde eeuw. *De drie pijlen des Doods*, van *Keating*. Den inhoud kon de Heer *Pettigrew* niet mededeelen, om reden, dat hij de oude Iersche taal niet kundig was, daarvoor geeft hij levensberigten van den Auteur.

Arabische. Waaronder 1°. een *Coran*, in 4to, van 1317. 2°. Een dito, met eene Perzische vertaling, tusschen de regels ingeschreven (*Interliniaire versie*) uit de Bibliotheek van *Tippo Saib*, te Seringapatriam. De vervaardiger dier Perzische overzetting, heette *Muhammed Giafav*.

In de *Perzische* en *Armenische* taal komen er de vier Evangelien voor, de laatstgenoemden handschrift uit de XIIIde eeuw, is zoo wel door haren ouderdom, als door de bijgevoegde Miniaturen, hoogst merkwaardig. Men vindt het begin van *Marcus* alhier medegedeeld.

Nu volgen de *Indische* handschriften, drie in de Pali-taal, de Heilige- en Wetenschappelijke taal Indiëns, die zeer nabij het Sanscrit komt; drie Singaleesche, zes Birmansche. Eenige bijvoegsels besluiten dit eerste deel van den Katalogus.

Met het *tweede deel* beginnen de *gedrukte* Theologische werken, en dit bevat nog maar alleen Bijbelsche boeken. De vervaardiger van dezen Katalogus heeft deze werken in grootere en kleinere, voorts in *Polyglotten* van enkele bijzondere deelen des O. Test. en des N. Test. en van enkele boeken ingedeeld, hij beschrijft de gewigtigste derzelve zeer naauwkeurig, waarbij onderscheiden voor de Bibliografie allezins gewigtige berigten voorkomen. Al dadelijk bij de *Complutensische Polyglotte*, is eene plaats uit de levensbeschrijvingen van den Kardinaal *Ximenes van Flechier*, dit werk betreffende medegedeeld; en blz. 12. een brief van Doctor *Clarke*, waarin eene aanmerkelijke afwijking van eenige exemplaren dezer Polyglotte in den brief aan de Hebreeën aangewezen wordt. Deze bladen zijn duidelijk een herdruk, en Dr. *Clarke* vermoedt, dat wijl dit werk van 1517 tot 1522 liggen bleef, voor dat het mogt publiek gemaakt en verkocht worden, eenige bladen verloren of beschadigd geraakt waren, die door een' herdruk moesten vervangen worden. De Heer *Pettigrew* merkt aan, dat men drie exemplaren van dit werk kent, die op perkament gedrukt zijn, waarvan er een in Engeland is in bezit van een Heer *Hibbert*, uit de Bibliotheek der Franciskanen te Bologna. Dan volgen hier berigten betrekkelijk de medehelper van den Cardinaal *Ximenes*, en als een bijvoegsel berigt het van den Bisschop *Smalridge*, „*enquiry into the autority* „*of the, complut. edition of the N. T.; in order to* „*decide the dispute about I Johann. v. 7. London* 1722;" „onderzoek nopens het gezag der Editio Complut. „van het N. T.; strekkende om het verschil te be„slissen aangaande I Joh. v. 7." Waartegen nu *Thomas Pettigrew* een uittreksel uit de aanmerkingen van Dr. *Clarke*, aanteekeningen betreffende deze plaats bijvoegt. Even zoo omstandige berigten treft men hieraan van de Antwerpsche, Parysche en Londensche Polyglotten. Van de laatste worden alhier zeer vele belangrijke bibliografische berigten medegedeeld, aan het verschil der zoogenaamde *loijal copies* der opdragt aan Koning *Karel II* en van *Waltons* medehelpers medegedeeld. De poging om eene nieuwe *Biblia Polyglotta Britannica*, van Dr. *Clarke* en *Jos Pratt*, 1810, waarvan het geheele plan hier medegedeeld wordt, bleef zonder gevolg, en van het zevende of supplementdeel der Polijglotte, met oude *Versiones* waaraan *Clarke*

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

gearbeid heeft, kon *Pettigrew* niets naders gewaar worden. Ook hem is geen exemplaar voorgekomen, waarin het op bl. 48. der Prolegomena opgeplakte stukje papier, op hetwelk de woorden *summorum pontificum* weggelaten en het einde verkort is, zouden ontbroken hebben.

Van het Lexicon Polyglotton van Castellio, waren bij den dood des Auteurs in 1685 nog 500 exemplaren voorhanden, waarvan 400, die eene Nicht van hem erfde, door de ratten bedorven werden, 300 andere waren te Londen bij den grooten brand in 1666 geheel vernietigd, van daar de zeldzaamheid dezes werks.

Nu volgen kleinere Polijglotten, zoo van den geheelen Bijbel als van eenige deelen des Bijbels. Een aantal Hebreeuwsche Bijbels, waaronder de *Bombergsche* editie en die van *Stephauus* niet ontbreken; de oudste Bombergsche die hier voorkomt is van 1521.

Zeventien Pentoteuchen, een aantal Grieksche Bijbels en gedeelten des Ouden Testaments. Aan Latijnsche Bijbels is de Bibliotheek des Hertogs *van Sussex* buigemeen rijk. Bovenaan staat *de Guttenbergsche* sine loco et anno, met groote fraaije Gothische letteren. Men wil het doen voorkomen als of dit de oudste uitgave van den Latijnsche Bijbel was, te weten: de uitgave van 1450 of 55, die ook de eerwaardige Doctor *Hufnagel* te Frankfort 1803 in eene afzonderlijke verhandeling beschreven heeft. Het *bijgeschrevene* opschrift in het Parysche exemplaar, dat eene zekere *Heinrich Cremer* dezelven *geillumineerd* en *gerubriceerd* en ingebonden heeft in 1456, bewijst de oudheid van dezen druk. Men kent nog 18 exemplaren van deze uitgave waar van 4 op perkament, die D. *Pettegrew* optelt, en waarvan er zich 12 in Engeland bevinden. Van sommigen derzelven zijn in eene noot de prijzen vermeld, het exemplaar van Z. K. H. kost 160 guines, dat van den Heer *Lloyd* 2120 francs, een op perkament 6260 fr. nog een ander exemplaar 504 pond sterling. Tot zulke prijzen kunnen slechts Engelschen boeken koopen. N°. 2 dat hier voorkomt, zijn de Mentzer uitgave van *Fust* en *Schëffer* 1462, de eerste met het jaarmerk. D. *Pettegrew* zegt, dat de onderschriften varianten hebben. Voorts eene Strasburger van 1469, met Latijnsche letters, ook de zeldzame Keulsche Editie van 1470 ontbreekt niet.

Eene Bazeluze van 1470 of 1471, de *Editio Romana* van *Sweynheim* en *Pannartz* van 1471. Eene zeer zeldzame van Lion 1479. Eene Jensonsche te Venetie 1479, waarvan in Engeland tot 115 pond sterling verkocht is. Dr. *Pettigrew* beschrijft deze uitgaven meest alle zeer uitvoerig en naauwkeurig, soms wel uitvoeriger dan noodig scheen, b. v., bij de *Sixtina* van 1590, waarbij ook van de daartoe benoemde *Revisores* en van *Sixtus V.* levensberigten gegeven worden. Het is waar, dat deze uitgave, die door zijnen opvolger gesupprimeerd werd eene groote zeldzaamheid is. Het alhier beschreven exemplaar heeft door zijn groot papier en uitmuntende netheid nog eene gansch bijzondere waarde. Doch wij kunnen bij alle de bibliografische rijkdommen, welke deze boekschat des Hertogen *van Sussex* in zoo eene ruime mate bevat, niet verwijlen. Wij zullen nog slechts zeggen, dat de geheele reeks van Latijnsche

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

vertalingen, waaronder N°. 215 ook die van *Drake* opgenomen zijn, twee honderd en achttien nommers beloopt. Het laatste nummer op deze reeks N°. 218, is eene zeer raare uitgave, waarvan de titel dus luidt: *Biblia Sacra ita exacte translata ut statim videatur quid refert unaquaeque vox textus, quod nullus antea praestitit interpres! A. D. T. Sumptibus Autoris et Centum duntaxat. Ex typis R. Juigné, 8vo.* Dit boek moet, volgens de verzekering van Dr. *Pettigrew*, pas tien jaren geleden gedrukt, en nimmer in den boekhandel gekomen zijn, hetwelk de reden is, dat dit boek zoo hoogst zeldzaam is. Het begin luidt dus: *In principiis creans Domini ad Coelos et ad terram, et terra erit profundum et in ea illud, et obscuritas super faciem profundi.* Men ziet dat de vervaardiger dezer vertaling het voornemen gehad heeft om, zonder goed Hebreeuwsch te verstaan, eene letterlijk naauwkeurige vertaling te geven. Nu volgen nog Latijnsche overzettingen van enkele gedeelten des Ouden Testaments, tot op het einde van dit boekdeel toe. Tot overzigt des inhouds, is voor ieder deel van dezen Katalogus een drieleedige Index geplaatst: 1.) van de handschriften en boeken, die alhier beschreven zijn. 2.) van de levensberigten en biografische bijzonderheden, die in den Katalogus voorkomen. 3.) Der koperplaten, welke in het eerste deel, ten van 14, in het tweede 5 voorkomen.

Het welgelijkend Portret van Zt K. H. den Hertog *van Sussex*, de doorluchte bezitter van dezen boekschat, door *Skelton* zeer zuiver en net gefourneerd, versiert het eerste deel van dezen uitmuntenden Katalogus.

ZEE-TIJDING.

Sedert onze laatste zijn in Tessel binnengekomen P. van Duivenbode, van Leith, P. Kraaij, naar Batavia, H. Sluik, naar Bilbao, F. C. Claus, naar Suriname; de drie laatste terug uit Zee, R. C. de Groot, van

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

St. Ubes, G. Jordan, van Alexandriën; deze beide zijn van de quarantaine ontslagen.

Uitgezeild J. P. Jelsma, naar Londen.

In het Vlie binnengekomen H. H. Middel, van Hull.

Den 20 November is per Zijner Majesteit fregat DE JAVAAN, na eene reis van 13 dagen van Port-Mahon, wel te Smijrna aangekomen de Heer *Jacob van Lennep*, Consul-Generaal der Nederlanden aldaar.

Kapt. J. J. Oltmans, van Caën in Tessel binnen, heeft den 25 Dec., hebbende Ostende Z. O. van zich, in goede staat zeilende gezien twee driemast-schepen, een van dezelve scheen een Nederlandsch te zijn, en veel volk aan boord te hebben.

Aangaande het schip *Augusta*, Kapt. J. F. Scherlau, van Riga naar Amsterdam, te Swinemunde binnengeloo-wordt van daar, in dato 21 Dec., nader gemeld, dat de Kapt., behalve door bekomen lek en schade, door ziekte en afgematheid van het volk, genoodzaakt is geweest aldaar binnen te loopen; men was reeds begonnen met het lossen der lading, van welke tot dusverre, weinig nat bevonden werd.

Het schip *Rudolf*, Kapt. J. C. Schmidt, van Amst. naar Riga, mede te Swinemunde binnengeloopen, was den 20 December van de geledene schade hersteld; men wist echter nog niet of hetzelve zoude blijven overwinteren dan wel de reis vervolgen.

Het schip *Adele*, Kapt. G. Jansen, van Neustadt naar Amsterdam, is den 5 December met verlies van zeilen te Raunsund (op Christiaansand binnengeloopen.

Het schip *Johanna Hillegonda*, Kapt. J. D. Flik, van Koningsbergen naar Amsterdam, was, volgens een brief van Rendsburg van den 20 December toen aldaar nog liggende.

Kapt. J. K. Hazewinkel, voerende het schip *de Vrouw Zwaantje*, van Dantzig naar Amsterdam, meldt van Rendsburg in dato 22 December, dat hij aldaar nog liggende was, doch het voornemen had om de volgende dag zijne reis voort te zetten.

Het schip *Fennegina*, Kapt. G. Ditmers, van Dantzig naar Harlingen, lag den 22 December nog in goede staat te Tonningen.

Arrivementen: Te Anjer Kapt. D. Grim, van Amst. naar Batavia; te Vera-Cruz L. Heykoop, van Rotterdam; te Baltimore R. Leslie, van Amsterdam; te Smirna G. J. Meeuw, van Rotterdam laatst van Maltha, A. van der Linden, van dito, laatst van dito, alsmede een Vlaardingsche hoeker, welke door de Grieken ter waarde van cirka *f* 8000 is beroofd geworden, P. Muller, van Amsterdam, laatst van Maltha.

*** *De Faculteit der Godgeleerdheid aan de Hooge-School* te LEYDEN, in hare vergadering op heden besloten hebbende om eervolle melding te maken van twee antwoorden, op de, in het voorgaande Jaar, door haar uitgeschrevenen Prijsvraag ingekomen, waarvan de eerste geteekend is: τρόπος ἐστ' ὁ πείθων τοῦ λέγοντος οὐ λόγος· de andere: οὐ γὰρ ὑπὲρ στρατηγίας οὐδὲ βασιλείας ἡχῖν ὁ λόγος ἀλλ' ὑπὲρ πράγματος ἀγγελικῆς ἀρετῆς δεόμενου, noodigt dien ten gevolgen de Schrijvers dezer verhandelingen uit, om hunne namen bekend te maken aan den Secretaris derzelve Faculteit.

LEYDEN 27 December 1827.

N. C. KIST.

*** De *Faculteit van Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren aan de Universiteit te Leyden*, op hare Prijsvraag over den *Gorgias* van PLATO, in Februarij 1827 uitgeschreven, ontvangen hebbende een antwoord, onder het motto: *Rem tibi Socraticae etc.*; noodigt den Schrijver dier Verhandeling uit, om aan haar de opening van het bijgevoegd Naambiljet te willen toestaan, ten einde zijnen naam op eene eervolle wijze te kunnen bekend maken.

J. BAKE.

137ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

39ste Lijst, N°. 29977, een prijs van *f* 40,000; 2616; 6899; 24942; 17481; 25619; 17555 en 36874, ieder *f* 1000.

40ste „ „ 15638, *f* 1000, en 31205. *f* 5000.

41ste „ „ 14352, *f* 1250; 25774, *f* 5000; 25403, *f* 1000; 22125, 100,000 en premie *f* 40,000; 27289, een prijs van *f* 1000; 10920 en 14585, ieder *f* 1000.

42ste „ „ 31089, 1529 en 14432, ieder *f* 1000.

43ste en laatste Lijst, N°. 22791, *f* 1250, en 8512 eene premie van *f* 12,500.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder directie van J. H. HOEDT en W. A. BINGLEY.

Donderdag den 3 Januarij 1828: VADERLANDSLIEFDE EN HUWELIJKSTROUW, OF DE HERTOG VAN ALVA IN DE NEDERLANDEN, geschiedkundig *Tooneelspel*, (niet vertaald,) versierd met deszelfs Costumes en Spectakel. Na hetzelve: RECEPT, OM ZIJNE DOCHTER UIT TE HUWELIJKEN, *Blijspel*, met *Zang*, naar het Fransch. Beide Stukken nooit alhier vertoond.

*** Heden avond verlostte vrij voorspoedig van eenen ZOON, JOHANNA JACOBA NAGTGLAS VERSTEEG, geliefde Echtgenoote van

C. C. VAN DER HOEK.

LEYDEN den 29 December 1827.

*** Getrouwd:

GERRIT POST,
Apotheker te Leyden.
EN
PAULINA VERONICA RYK.

AMSTERDAM den 27 December 1827.

Strekkende deze tot kennisgeving aan vrienden en betrekkingen.

*** Getrouwd:

JN. DE HAAN, Pz.
EN
A. E. HARTSEN.

AMSTERDAM den 28 December 1827.

*** Gisteren avond ten tien ure, overleed alh er tot onze bittere droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder en behuwd-Moeder, Vrouwe ANTOINETTE OCKERSE, Wed. van wijlen Mr. J. P. KLEYN, na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 65 jaren.

LEYDEN den 26 December 1827.

J. HASEBROEK.
A. T. M. HASEBROEK, geb. KLEYN.
Mede uit naam van mijne *Broeders en Zusters.*

*** Ons dierbaar Kind en eenigst Meisje EPHRAIMA BARTHA JOHANNA, wierd ons heden, oud 20 maanden, door den dood ontrukt.

LEYDEN den 28 December 1827.

J. SCHELTEMA, JANSZ.
H. W. SCHELTEMA, geb. JANETTE WALEN.

*** De naaste betrekkingen van wijle Vrouwe A. M. D. LUZAC, Wed. van den Wel-Ed. Geb. Heer L. S. LE JEUNE, betuigen bij deze hunnen welmeenenden dank aan allen, die bij haar overlijden hunne hartelijke deelneming betoond en daar door het hunne toegebragt hebben ter vereering van de nagedachtenis van deze, *in alle opzichten waarlijk achtingswaardige Vrouw.*

LEYDEN. *Uit aller naam,* Dr. G. PLAAT.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 28 December 1827.

Holland,	Werkelijke Schuld .	2½ pCt.	*f* 52½	a	52⅝
	Rest. Uitgestelde dito . . .		- 13/16	a	⅞
	Kans-Biljetten		- 17¾	a	18¾
	Stellen van uitgeloten dito . .		- —	a	—
	Amortisatie-Sijndic.	4½ pCt.	- 96½	a	97
	Domein Losrenten .	2½ „	- 91¼	a	91¾
	Handel-Maatschappij	4½ „	- 86¼	a	88½
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	5 „	- —	a	—
	Dito op dito . . .	3 „	- 67¾	a	68
Rusland,	bij *Hope en Comp.* .	5 „	- 99½	a	100
	Ins. op 't Grootb. .	6 „	- 51¼	a	51¾
Pruissen,	Obl. Neg. Londen .	5 „	- —	a	—
	dito in Londen van 1822 . .		- —	a	—
Spanje,	Obl. bij *Hope en Comp.*	5½ pCt.	- 20½	a	21
	Nieuwe geldl. van 1822 . . .		- 9¾	a	10
Oostenr.,	Obl. bij *Gollen Comp.*	5 „	- 76	a	76¾
	dito	4 „	- 62¼	a	62¾
	Certificaten	2½ „	- 41½	a	42
	Neg. Metaliek . . .	5 „	- 86	a	86½
	Dito Bank-Actien		- 1275	a	1280
Napels,	Certificaten	5 pCt.	- —	a	—
	dito dito in Napels		- 70	a	71½

*** Wordt geadverteerd: dat op het Rekest aan den Koning gepresenteerd door EMANUEL LEVY GOUDSMIT en JOËL VAN RAALTE JACOFSZ., *Commissionairs* onder de firma van GOUDSMIT en VAN RAALTE, wonende te Leyden, en als zoodanig behoorlijk gepatenteerd, om te mogen verkrijgen „ Surseance van betaling, procedures „ en executien voor den tijd van twaalf Maanden." Het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage, Eerste Civiele Kamer, (in welker handen dit Rekest is gesteld geworden.) heeft geordonneerd de Suppliaten, benevens allen derzelver Crediteuren te compareeren op *Woensdag den dertigsten Januarij* 1828, voor de Heeren en Mrs. Jonkheer VAN HERZEELE en HAGEMAN, Raden in den Hove als Commissarissen die hun hooren zullen en den Rade rapport doen; — met bijvoeging, dat hetzij dezelve Crediteuren compareeren, dan niet, door het Hof zal worden geadviseerd als bevonden zal worden te behoren.

Wijders heeft het Hof aan de Suppliaten verleend hangende de deliberatien van Zijne Majesteit den Koning, *provisionele Surseance van betaling en van alle regterlijke vervolgingen.*

Inmiddels kan van het ingediend Rekest en de balance daarbij overgelegd inzage genomen worden in 's *Gravenhage*, ten Kantore van Mr. JACOB GEORGE ALEXANDER CLANT, Procureur bij het Hoog Geregtshof, en te *Leyden* ten Kantore van de Suppliaten GOUDSMIT en VAN RAALTE voornoemd.

*** Al wie iets te vorderen heeft, of verschuldigd is aan de Boedels van wijlen JAN MARYNUS, in leve *Tuinman*, of aan wijle zijne Huisvrouw DIRKJE DEN HARTOGH, beide overleden binnen Leyden; gelieve daarvan vóór of op den eersten Februarij 1828, opgave of betaling te doen aan den Heer ABRAHAM DE MARE, op den Ouden Rijn te Leyden.

*** Ten Kantore van N. NATHANS op den Nieuwen Rijn te Leyden, bij wien in de afgelopen 137*ste Kon. Ned. Loterij* zijn getrokken de navolgende prijzen, als: 1 à *f* 15,000, 1 à *f* 10,000, 1 à *f* 5000, 2 à *f* 2,500, alsmede een aantal prijzen van *f* 1000; zijn wederom te bekomen in de Eerste Klasse der 138*ste Kon. Ned.* LOTERIJ, heel Lot in *Koop*: à *f* 11, half Lot: à *f* 5. 50, vijfde Lot: à *f* 2. 20, tiende Lot: à *f* 1. 10; alsmede voor alle Klasse door gefourneerd: Heel Lot: à *f* 46, half Lot: à *f* 23, vijfde Lot: à *f* 9. 20, tiende Lot: à *f* 4. 60, twintigste Lot: à *f* 2. 30. Conditien *gratis*. De Trekking geschied den 2 Februarij 1828.

*** In een fatsoenlijk Burger-huisgezin binnen Leyden, is met Mei aanstaande, een beneden BINNEN KAMER te Huur, voorzien van een Stook- en Slaapplaats, uitziende op een klein Tuintje, liefst voor een eenig *Heer* of *Dame*, en na verkiezing, met of buiten de *Kost*. Nader te bevragen bij A. VAN BENTEN, Boekhandel aan op de Mare te Leyden voornoemd.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.